

zijn geen slaaptrekkende meeuwen genoteerd. Hierdoor wordt het aantal trekvogels in het Diemerpark enigszins geflatteerd.

Opvallend is dat het aantal getelde ganzen op beide telposten ongeveer even groot is. Deze vogels lijken zich niet te laten afschrikken bij hun vlucht door de stedelijke omgeving van IJburg.

Vergelijking van de landelijke Top tien met die van beide telposten en het totaal van Amsterdam wordt weergegeven in tabel 2. Slechts vijf soorten van de landelijke Top tien komen voor in die van Amsterdam: Spreeuw, Kokmeeuw, Grauwe Gans, Vink en Houtduif.

Drie soorten van de Vijfhoek (Vink, Koperwiek en Sijs) staan niet op de Top tien van het Diemerpark; daarvoor in de plaats figuren Kokmeeuw, Graspieper en Zilvermeeuw.

Zo nu en dan verlieten de verschillende tellers voor enige tijd de heuvel in het Diemerpark om ook elders in het park te vogelen. Dat leverde interessante soorten op: vijftien Dodaarzen, enkele Halsbandparkieten, twee Geelgorzen, een Buidelmees in de ARK-zone, en verder IJsvogel, Waterral, Sperwer, Groene Specht, Tapuit, Vuurgoudhaan, Baardman en Matkop.

Aan het eind van de ochtend verscheen fotograaf Guus Dubbelman van de Volkskrant en schoot enkele plaatjes van de trek tellende vogelwerkgroep leden in het Diemerpark. Het resultaat stond – tot ieders verrassing – op maandag 8 oktober op de voorpagina van de Volkskrant.

Correctie Big Day 2007

In De Gierzwaluw jg. 45 (2) 2007 is op pagina 15 een deel van de tabel weggevalen, alsmede de legenda bij de tabel. Hieronder staan de ontbrekende gegevens.

1	Emoe	x				1				1
2	Kwak							x	x	2
3	Heilige Ibis	x			x	2	x	x		3
4	Zwarte Zwaan			x		1	x			2
5	Sneeuwganzen								x	1
6	Indische Gans						x			1
7	Kleine Canadese Gans						x			1
8	Nijlgans	x	x	x	x	4	x	x	x	4
9	Smient x Amerikaanse Smient							x		1
10	Bahamapijlstaart						x			1
11	Muskuseend							x		1
12	Fazant	x	x	x	x	4	x	x	x	4
13	Chinese Fazant							x		1
14	Stadsduif	x	x	x	x	4	x	x		3
15	Halsbandparkiet	x	x	x	x	4	x	x	x	4
16	Alexanderparkiet				x	1	x	x		3
	Aantal exoten	6	4	5	6	8	10	10	5	16

N1 = aantal teams dat de soort heeft waargenomen

N2 = aantal Big Days waarop de soort is waargenomen

De verwijzing in de literatuurlijst naar een verslag van de allereerste Big Day bevat een onjuist jaartal en moet zijn: Vlek R., 1998. Verslag van de eerste Big Day in de regio Groot-Amsterdam, op 3 mei 1998. De Gierzwaluw jg. 36 (2): 13-20.

Voorjaarsfenologie 2007

Jan van Blanken

In dit artikel worden de resultaten gepresenteerd van de voorjaarsfenologie 2007. De meeste eerste voorjaarswaarnemingen uit het werkgebied van de VWGA haalde ik van de website waarneming.nl en van het Amsterdams VogelNet. Van zes leden ontving ik de fenologie lijst. De waarnemingen van de Big Day teams hebben betrekking op de Big Day van 12 mei 2007.

Alle van belang zijnde gegevens heb ik in onderstaande tabel samengevoegd:

- eerste en tweede waarnemingsdatum;
- gemiddeld vroegste datum (berekend t/m 2006);
- bandbreedte;
- periode en aantal jaren (n) op basis waarvan de gemiddelde vroegste datum en bandbreedte zijn berekend.

Voor nadere gegevens over gemiddelde en bandbreedte verwijs ik naar mijn artikel Voorjaarsfenologie 2003 in *De Gierzwaluw* jg. 41 (4), 2004. Dit artikel is te vinden op de website van de VWGA.

Conclusie

Van de 39 soorten, waarvan een bandbreedte bekend is, arriveerden er veertien vroeg (2006: acht) en één laat (2006: ook één).

Vroeg of laat houdt in dat de eerste waarnemingsdatum buiten de bandbreedte valt.

Vroeg waren: Kluit, Kleine Plevier, Bontbekplevier, Grutto, Zomertortel, Koekoek, Gierzwaluw, Oeverzwaluw, Huiszwaluw, Blauwborst, Kleine Karekiet, Tuinfluiter, Zwartkop en Tijftjaf. De Bonte Vliegenvanger was duidelijk laat.

Toelichting op enkele vroege soorten

Purperreiger De eerste regiowaarneming was op 20 mei in de Aetsveldsche Polder bij Weesp.

Op 15 april zag Ellen de Bruin deze soort net buiten de regio in Nigtevecht.

Gierzwaluw Op 5 april vond Rob van Bemmelen een dode Gierzwaluw in de Raamstraat.

Dit is de tweede vroegste regiodatum ooit; de eerste was op 24 maart 1971.

Oever-, Boeren- en Huiszwaluw Voor zover mij bekend is het de eerste keer dat de vroegste

voorjaarsdatum voor deze drie soorten gelijk is: 28 maart. Voor de Huiszwaluw is deze datum de derde vroegste regiodatum ooit.

Blauwborst Van deze soort betekent de waarneming op 10 maart de tweede vroegste regiowaarneming ooit. De eerste vroegste waarneming was op 4 maart 1991.

Zwarte Roodstaart De eerste zang werd gehoord op 11 maart.

Nirk Zijlmans zag de soort eerder op 3 februari op de TT Vasumweg en Willem van der Waal op 16 februari in Ransdorp. Beide waarnemingen betroffen een niet zingend exemplaar.

Spotvogel De eerste regiowaarneming was op 6 mei in de Bovenkerkerpolder. Op 27 april hoorde Ronald Hofmeester al een Spotvogel zingen net buiten de regio in Muiden (ten oosten van de Vecht).

Zwartkop De eerste zang werd op 1 februari gehoord. Dit is de tweede vroegste zangwaarneming in de regio ooit; de eerste was op 27 januari 2003.

Fitis Opmerkelijk was de waarneming door Mathieu Woldhuis op 28 maart van vijf roepende Fitissen op de Vijfhoek. De eerste zingende Fitis werd op 22 maart gehoord in het Diemerpark en de tweede op 29 maart in de Middelpolder (door Henk Bakkenes).

Grauwe Vliegenvanger De eerste regiowaarneming was op 12 mei bij Botshol. Echter op 24 april hoorde Ronald Hofmeester al een Grauwe Vliegenvanger net buiten de regio in Muiden.

Fenologieijsten werden ontvangen van Ellen de Bruin, Teun van Dijk, Will Schep, Paul Tak, Piet Vlietstra en Willem van der Waal, waarvoor dank.

Jan van Blanken, 1 oktober 2007

Soort	Periode berekening gemiddelde en bandbreedte (n =)	Gemiddelde	Bandbreedte	1e en 2e datum 2007	Locatie	Waarnemers
Zomertaling	1961-2006 (45)	22-3	8/3-6/4	26/3 28/3	Landje van Geijsel De Hoge Dijk	JvdB,MD,WS,WvdW HM
Purperreiger				20/5 4/6	Aetsveldsche Polder Bovenkerkerpolder	EdB,RivD FvG
Lepelaar	1962-2006 (40)	12-3	14/2-7/4	19/2 20/2	Landje van Geijsel Broekermeerdijk	HB RV
Boomvalk	1960-2006 (47)	12-4	27/3-28/4	23/4 25/4	Uithoorn Asd.Bos	MdV RH
Kluut	1965-2006 (40)	17-3	2/3-1/4	29/1 8/3	Kinseldam	HB,WvdW WS
Kleine Plevier	1960-2006 (40)	1-4	15/3-18/4	12/3 13/3	Landje van Geijsel Kinseldam	WS WvdW
Bontbekplevier	1972-2006 (33)	4-3	22/2-14/3	16/2 20/2	Kinseldam Kinsel	FvdL HB
Kemphaan				3/1 14/1	Poppendamergouw Waterland div. plaatsen	HB WvdW
Grutto	1961-2006 (46)	21-2	9/2-5/3	5/2 13/2	Landje van Geijsel Barnegat	HB,WS WvdW
Groenpootruiter	1970-2006 (36)	11-4	25/3-28/4	12/4 13/4	Landje van Geijsel Polder IJdoorn	WS FvG
Visdief	1957-2006 (50)	7-4	27/3-18/4	8/4 12/4 12/4	Markerdijk Waterland-Oost Kinseldam	WvdW FV WS
Zwarte Stern	1962-2006 (39)	28-4	16/4-10/5	22/4 4/5	Kleine Wijde, Botshol Polder IJdoorn	VWGA ED
Zomertortel	1959-2006 (48)	3-5	24/4-12/5	22/4 30/4	Weesp Bloemendalerpolder	CB ED
Koekoek	1957-2006 (50)	22-4	15/4-29/4	9/4 18/4	Tuindorp Oostzaan De Hoge Dijk	PV RBe,WS
Gierzwaluw	1958-2006 (49)	20-4	14/4-26/4	5/4 13/4	Raamstraat Jordaan	RvB SK
Oeverzwaluw	1960-2006 (42)	14-4	31/3-28/4	28/3 8/4 8/4	De Peereboom De Kluut Diemerzeedijk	FV PM TvL

Soort	Periode berekening gemiddelde en bandbreedte (n =)	Gemiddelde	Bandbreedte	1e en 2e datum 2007	Locatie	Waarnemers
Boerenzwaluw	1955-2006 (51)	1-4	24/3-8/4	28/3 4/4	De Peereboom Marken	FV WS
Huiszwaluw	1959-2006 (47)	21-4	7/4-5/5	28/3 13/4	Frankendael Landje van Geijsel	HB EdB
Gele Kwikstaart	1957-2006 (48)	31-3	18/3-13/4	27/3 4/4	Zwarte Gouw Bovenkerkerpolder	WvdW KJ
Nachtegaal	1957-2006 (50)	16-4	11/4-21/4	14/4 18/4 18/4	Diemerpark, ARK-zone Brettenpad Prins Hendrikkade	EdB,RivD,PT PM MW
Blauwborst	1982-2006 (25)	24-3	15/3-2/4	10/3 25/3 25/3 25/3	Ouderkerkerplas Schinkelbos Diemerpark Diemerzeedijk De Hoge Dijk	WvdW CK MvL RovD WS
Zwarte Roodstaart	1962-2006 (41)	25-3	8/3-11/4	11/3 24/3	Science Park Schinkelbos	HB EdB,RivD
Gekraagde Roodstaart	1958-2006 (48)	16-4	4/4-28/4	22/4 12/5	Diemerzeedijk Nwe.Meerweg	WvdW BDT1&4
Paapje	1965-2006 (35)	29-4	18/4-10/5	30/4 30/4 12/5 12/5	Schinkelbos Zuidenwoude Schiphol-Noord Diemerpark	CK FvG BDT1 BDT2
Tapuit	1963-2006 (42)	11-4	23/3-11/4	23/3 2/4	Lutkemeerpolder Schinkelbos	RR MD
Sprinkhaanzanger	1963-2006 (39)	17-4	6/4-28/4	8/4 12/4	Diemerzeedijk Diemerpark	GvD HB
Snor	1957-2006 (43)	15-4	6/4-24/4	13/4 15/4	Polder IJdoorn Schinkelbos	FvG KJ
Spotvogel	1957-2006 (49)	8-5	2/5-14/5	6/5 12/5	Bovenkerkerpolder Vijfhoek	FvG BDT3
Bosrietzanger	1957-2006 (49)	5-5	25/4-15/5	28/4 28/4 30/4 30/4	Koenenkade Westerpark Amstelveense Poel Asd.Bos, Bloesempark	AWF MW KJ KJ
Kleine Karekiet	1957-2006 (50)	27-4	17/4-7/5	15/4 21/4 21/4	Polder IJdoorn UNA-meertje Vijfhoek Osdorper Binnenpolder	JvV EdB TvD
Rietzanger	1957-2006 (50)	11-4	31/3-22/4	8/4 10/4 10/4	Zuidenwoude Polder IJdoorn Westerpark	FV HB,WS WP
Grote Karekiet				20/5 23/5 23/5 23/5	Diemerpolder Diemerpark PEN-bosje 1e Diem Diemerzeedijk	RS MvL WvdW WvdW

Soort	Periode berekening gemiddelde en bandbreedte (n =)	Gemiddelde	Bandbreedte	1e en 2e datum 2007	Locatie	Waarnemers
Braamsluiper	1957-2006 (50)	21-4	15/4-27/4	15/4 15/4 15/4 15/4 18/4 18/4 18/4	Lutkemeerpolder Akersingel, Osdorp Westgaarde Nieuwendammerdijk Diemerpark VTC Groote Braak De Hoge Dijk	JvB JvB JvB NZ HB,MvL PM RBe
Grasmus	1957-2005 (49)	22-4	15/4-29/4	16/4 17/4	Nwe.Hemweg Diemerzeedijk	PM WS
Tuinfluit	1957-2006 (50)	21-4	15/4-27/4	14/4 21/4 21/4 21/4 21/4	Amstelglorie Diemerpark Bretten, Oost. puinstort Australiëhavenweg Zandput Nwe.Meer	MC MvL,RB,PT PT TvD WvdW
Zwartkop	1960-2006 (46)	4-4	23/3-15/4	1/2 12/3	Elsrijk, Amstelveen Gaasperdam	MA EdB
Fluiter	1959-2006 (42)	1-5	23/4-9/5	26/4 28/4	Ouderkerkerplas Vijfhoek	HB JvtB
Tijftjaf	1960-2006 (47)	8-3	24/2-20/3	7/2 20/2	Camping Uitdam Frankendael	WvdW HB
Fitis	1957-2006 (50)	27-3	19/3-4/4	22/3 28/3	Diemerpark Vijfhoek	EdB MW
Grauwe Vliegenvanger	1958-2006 (48)	5-5	26/4-14/5	12/5 27/5	Botshol Bovenkerkerpolder	BDT1,2&3 KJ
Bonte Vliegenvanger	1961-2006 (44)	28-4	19/4-7/5	12/5	Vijfhoek	BDT4
Buidelmees				28/3	Diemerpark	HB,MV
Wielewaal	1957-2006 (46)	11-5	1/5-21/5	13/5	Landje van Geijssel	JLK

Afkortingen

AWF	André-Willem Faber	JvV	Jeroen van Vianen	RBe	Ron Berkhout
CB	Christian Brinkman	KJ	Kees Jonker	RH	Robert Heemskerk
CK	Christian Kooij	MA	Marleen Andriessen	RivD	Ricardo van Dijk
ED	Edial Dekker	MC	Martin Camphuijsen	RovD	Ronald van Dijk
EdB	Ellen de Bruin	MD	Minne Dijkstra	RR	Rutger Rotscheid
FV	Frank Visbeen	MdV	Martijn de Vries	RS	Rob Sjouken
FvdL	Fer van der Lans	MV	Martijn Voorvelt	RV	René Vos
FvG	Frank van Groen	MvL	Merijn van Leeuwen	RvB	Rob van Bemmelen
GvD	Guus van Duin	MW	Mathieu Woldhuis	SK	Sanne Koolwijk
HB	Henk Bakkenes	NZ	Nirk Zijlmans	TvD	Teun van Dijk
HM	Herbert Minter	PM	Paul Marcus	TvL	Theo van Lent
JLK	Jip Louwe Kooijmans	PT	Paul Tak	VWGA	Excursie VWGA
JvB	Jan van Blanken	PV	Piet Vlietstra	WP	William Price
JvdB	Joop van den Brink	RA	Ruud Altenburg	WS	Will Schep
JvtB	Johan van 't Bosch	RB	Rob Baars	WvdW	Willem van der Waal

BDT1	Big-day team Wim van der Schot, Jan Mulder, Jacob Garvelink, Jeroen Drijver
BDT2	Big-day team Frank van Groen, Edial Dekker, Jan Timmer
BDT3	Big-day team Ruud Altenburg, Bernard Oosterbaan
BDT4	Big-day team John van der Woude, André van Loon

Waarnemingen april-juni 2007

Ellen de Bruin

Onder het mom "zeg nooit nooit" schrijf ik voor de tweede maal de waarnemingenrubriek. Want er is wel een opvolger gevonden, maar de termijn was dusdanig krap dat het handiger was om het toch nog één keer zelf te doen. Dat geeft mij tegelijkertijd de ruimte een oproep te doen om vogelfoto's, die geschikt zijn voor publicatie in *De Gierzwaluw*, naar mij te sturen. Vaak weet ik wel enkele leuke foto's te vinden, maar er zijn vast meer fotografen in de werkgroep die best een keer aan bod mogen komen. Verder het verzoek gegevens op waarneming.nl zo nauwkeurig mogelijk in te vullen (aantal, geslacht). Soms staat er in het veld Gebied een (te) algemene plaatsaanduiding als "Amsterdam", "Amstelveen" of "Waterland-Oost". Voor de verwerking in de rubriek kost het veel tijd om de exacte locatie te achterhalen. Gebruik in dat geval het veld Aanvullende plekinformatie onder het kaartje.

Op AVN verscheen het verzoek leuke waarnemingen van een spannende soort - in landelijk of regionaal opzicht - direct door te bellen naar iemand die in staat is de waarneming snel door te geven, bijv. de AVN-moderator Ruud Altenburg (06-13859463). Opdat ook andere vogelaars de mogelijkheid hebben mee te kunnen genieten.

Volgende keer gaat Auke Jansen proberen een inhaalslag te maken om de waarnemingen van juli t/m december in één uitgave te combineren. Zorg dat je waarnemingen aan het eind van het jaar zijn ingevoerd, anders komen ze niet mee!

Onderhavige periode wordt gekenmerkt door broedende Ooievaars in het Vondelpark, vage Vale Gieren, een influx van Witvleugelsterns, een hoog aantal reigersoorten en een langdurig aanwezige Iberische Tijftjaf op de Vijfhoek. En nog veel meer. Hieronder een uittreksel van 7.936 waarnemingen.

Dodaars Territoria in: Diemerpark, 29-5 3 juv. (HB), Groote IJpolder, 28-6 2 juv. (RR), Lutkemeerpolder, 25-6 1 juv. (JvB), Schinkelbos 30-5 1 juv. (RBe) en Vijfhoek, 30-6 zonder aantal (Tom van Spanje).

Roodhalsfuut 15-4 t/m 24-4 Botshol-Grote Wijde 1 ex. ad. zomer (MvE, TvD).

Geoorde Fuut 21-4 t/m 23-5 Botshol-Grote Wijde max. 5 ex. (EdB, RivD, KJa). 3-6 t/m 19-6 Waverhoek 2 ex. (WS, PT, GH, MdV).

Aalscholver 28-4 Diemerpark westzijde 750 ex. foer. (HB), 29-5 400 ex. foer., "een spectaculair gezicht, groepen deden een soort haasje-over, waarschijnlijk om vissen op te jagen en ze zo te kunnen vangen"

Foeragerende Aalscholvers tussen Vijfhoek en IJburg, 10 juni 2007

FOTO: ELLEN DE BRUIN